

Historia

Harri Kalevi Matikainen

”KalaHarri”

Synnyin Kuusankoskella vuonna 1959, jossa en kuitenkaan viihtynyt kahta viikkoa pitempään.

Kotikaupunki oli kuitenkin Joensuu, jossa tämä erittäin vilkas poika ehti moneen pahantekoon ensimmäisten ikävuosien aikana. Mm. jo viisivuotiaana katosin kotoa ja vanhemmat etsivät minua vaikka mistä. Illalla saavuin kotiin raahaten kalapussia kädessäni. ”Olin onkimassa isälle ja äidille ruokaa” vanhemmilleni vastasin tyytyväisenä. Lähdin äidin hoidosta ja painuin suoraan Pielisjoen rantaan mato-ongelle. Jonne sitten päivittäin läksin kenenkään enempiä estelemättä. Minä tulinkin jokivarressa onkiville tutuksi siilitukkaisena ja innokkaana seipien, ahventen, särkien ja lahnojen onkijana.

Eli jo noilta ajoilta oli iskenyt kalastuskipinä, joka vanhemmiten on kasvanut ja eräällä tavalla jalostunut. Jo lapsena imin itseeni kaiken opin mitä sain vaan toisilta irti, kokeneemmilta, ja vanhempana itse sitä opittua tietoa olen jakanut mm. toimittamissani artikkeleissa, kirjoissa, filmeissä ja televisio-ohjelmissa. Pyyteettömästi ja tarkasti olen yrittänyt kertoa viehevinkit, ottipaikat, kaluston toiminnan, eli kaiken mitä lukijat ja muut kalastajat ovat osanneet kysyä ja tahtoa.

Koulut eivät minua ikinä kiinnostaneet; ”vanhat läksyt” olikin tunnetuin repliikki koulun jälkeen. Siihen ovenpieleen reppu jäi, sillä Pielisjoen taimenet ja hauet kiinnostivat tätä nuorukaista enemmän. Sekä urheilu, joka olikin eräänlainen pelastusrengas tulevalle elämälle. Sillä nurkan takana olivat toisenlaiset houkutukset, eivät aina niin puhtoiset. Mutta vahvan urheilu-uran ja hyvien valmentajien, peli- ja urheilukavereiden kannustus ja ohjaus piti miehen oikealla polulla pitkään. Ensin hiihdeltiin Tohmajärvellä asumisen aikaan kouluun kesät talvet. Itse kaveriporukoissa raivattiin kesäisin pellonnurkkaan pesäpallokenttä, jossa paukutettiin palloja soikeiksi illat pitkät. Talvisin lammenjälle kolatulla kentällä heilutettiin ylämummoa aamusta iltaan, ainakin viikonloppuisin.

Joensuuhun takaisin muutettua ei urheilua voinut jättää. Painiura alkoi serkkupoikien houkuttelun voimin. Mikäs oli uskoa, kun serkut napsivat mitaleita kasapäin SM –kilpailuista vuosien ajan. Itsekin jaksoin nujuta matolla 40 -kiloisesta aina 74 kilon sarjaan, pitkälti toistakymmentä vuotta. Vasta vakava käsivamma (painimatolla sattunut) lopetti painiuran, mutta se jatkui valmennus- ja tuomari tehtävissä, sekä maineikkaan Joensuun Voimailu-Kerhon sihteerinä vuosikausia. Kerran painija, aina painija voisi sanoa. Huippuhetket painiuralla oli Tanskan Roskildessa vuonna 1975, jossa tuleva norjalainen olympia- ja MM-kisapainija Ronny Sidge joutui tiukoille kanssani. Kahden erän jälkeen johdin yhdellä pisteellä ankaraa vääntöä. Vasta ylimääräisessä erässä Ronny sai yhden pisteen voiton tiukassa taistossa. Samana vuonna olin SM –matolla kuudes tulevien MM –kisapainijoiden seassa.

Omasta mielestäni olin kuitenkin enemmän joukkuepelaaja kuin yksilölajien urheilija. Siispä painiaikoina jalkapallo alkoi kiinnostaa entistä enemmän. Ja Pötkän kuuluisassa kaukalossa aloitettu jääkiekkoharrastus jalostui pikkuhiljaa kaukalopalloksi painin jäädessä taka-alalle. Eihän urheilija voi lopettaa yhteen vammaan, vaan silloin vaihdetaan lajia. Vaikka käsi saatiin leikkauksilla jonkinlaiseen kuntoon ja hyvinkin toimivaksi tiukkojen punttitreenien kautta, jalat ja pää toimivat kuitenkin nohevasti. Siispä kuntoutuksen jälkeen aktiivisesti jalkapalloa potkimaan. Ensin puulaakiin ja sitten jopa oikeisiin joukkueisiin sarjatasoja jyräämään. Juuan Palloseura (JuPs) ja Joensuun Pallo (JiiPee) olivat seurat, jossa kovaotteinen vasen puolustaja ja laitalinkki tahkosi vuosia.

Talveksi täytyi löytää jotain liikehdintää myöskin ja kuvioihin astui vakavimmin kaukalopallo, joka nousikin varsin suosituksi lajiksi Suomessa aktiivivuosieni aikana. Siinä lähdettiin kakkosdivisioonasta liikkeelle ja käväistiin aina SM –liigassa saakka. Napsin koppeja maalivahtina kolmessa seurassa (Laser team, BBG, JoeKa) ja niiden lisäksi tutussa puulaakiporukassa. Samalla olin kehittämässä Kaukalopalloliiton kanssa maalivahtien varusteita työskennellessäni jääkiekkovarusteita maahantuovassa yrityksessä.

Jalkapallon sanotaan olevan rankka laji jaloille ja sen sain toki itsekin kokea. Kahden polvileikkauksen jälkeen tämä Muulipotku Zimin –lempinimen saanut jyrä väistyi pelikentiltä. Siihen myös Haamukäsi Harri jätti kaukalopallon, mutta vasta kolmannella lopetusyrityksellä.

Urheilu ei kuitenkaan jäänyt taka-alalle, vaan salibandy otti tukevan otteen minusta. Nurmeksessa asuessani perustin salibandyseuran ja mukaan painuttiin sarjapeleihin. Joukkue oli hyvä (NuSe) ja vuosittain sarjataso parani yhdellä pykälällä, kunnes paikkakunnan vaihto lopetti hyvin alkaneen taipaleen. Mutta ei pelejä, sillä taistelijalle löytyi pelipaikkaa heti uusilta paikkakunnilta. Oman työpaikan porukkaan piti lähteä heti mukaan. Ja sitä kestitkin sitten melkoisen kauan. Urheilusta nauttien hyvässä kaveriporukassa. Näiden urheiluvuosien aikana ehti tulla ja mennä ihmissuhteita, sillä menevä mies on usein myös näkymätön. Ainakin vaimon mielestä. Toki minua näkyi ainakin kahdesti kotona, sillä jälkikasvua on ilmestynyt kahden pojan muodossa. **Jaakko** (-85) ja **Antti** (-88) jotka ovat jatkaneet monessa isän jälkiä, sillä kumpikin on ollut vahvasti mukana urheilussa ja on vieläkin. Jääkiekkoa, salibandyä ja jalkapalloa sarjapeliensäkin muodossa. Myös koulutuksen suhteen tilanne on pysynyt suvun miesten linjoilla, sillä kumpikin pojista valitsi kaupallisen alan ja vanhempi on vielä jatkanut opintojaan tietokoneiden parissa.

Elämäntyöni on ollut kaksijakoinen. Yrittäjäperheen ainoana lapsena jatkoin tietenkin isä Alpon viitoittamaa tietä liike-elämään. 22 vuotta liike-elämän pyörteissä heiluessa riitti kuitenkin minulle ja hän vaihdoin alaa kunnolla.

Nyt tänä vuonna tulee kuluneeksi 16 vuotta Yhtyneiden Kuvalehtien kustantaman ERÄ –lehden vakituisena avustaja, jota toimittajaksikin voisi tituleerata. Ja aihealueina mikäpä muu kuin metsästys ja kalastus. Sillä kalastusta ja metsästystä en ollut unohtanut vuosien virratessa vauhdilla eteenpäin.

Vetouistelua Suomen huipulla. Työskentelyä kalastustarvikkeiden parissa. Myöhemmin lohenkalastusta erittäin aktiivisesti. Kuvaavaa omistautumiselle lajiin kuin lajiin minulla on ollut aina intohimo. Mitään ei tehdä heittämällä ja sutaisemalla. Olen imenyt tietoa ja taitoa kaikista mahdollisista lähteistä ja soveltanut niitä omiin harrastuksiinsa. Oli kyse sitten hirvijahdistista, lohensoudusta, jalkapallosta, salibandysta tai painista. Kaikki täysillä tai ei mitään.

Toimittajauran avauduttua olen ehtinyt tekemään paljon lyhyessä ajassa. Joensuussa asuessani toimin reilut kolme vuotta Radio Rexissä vetäen kolmekin omaa ohjelmaa viikossa. Reppu –oli suosittu eräohjelma, jonka alun perin piti kestää vain puoli vuotta. Suuren kuuntelijapalautteen myötä radiokanava jatkoi pestiä vuosittain. Vasta Joensuusta poismuuton vuoksi radioura päättyi. Aikansa kutakin sanoisi pässi päätä leikattaessa.

Tuolloin Joensuun aikoina myös Joensuun Yritysmaailma –lehteen ja ERÄ –lehteen raapustelin juttuja. Jopa sellaisella sykkeellä, että syksyllä 2004 meinasi tulla lähtö tästä maailmasta, tai tulikin, mutta nopea elvytys ammattimiesten toimesta palautti miehen takaisin elävien kirjoihin. Kovasta sykkeestä siis sykkeettömään hetkeen. Tuo ”kuolema” pysäytti ajattelemaan terveyttä ja työtahtia. Ihminen ei ole kone. Tuon hetken jälkeen elämänarvot ovat muuttuneet ja vauhti on, ei voi sanoa että hiipunut, ehkä kuvaavampi olisi sanoa että tasoittunut.

Kymmenen vuotta sitten elämäni tuli naisihminen Savosta. Lupsakka taikinahavukka on joutunut kestäämään monet metkut ja välit ovat edelleen hyvät. Kun sitä välimatkaa on liki tuhat kilometriä, eivät välit voi olla huonot. Kesäisin Anja viettää opettajan lomansa Utsjoella, tiiviisti lohikalassa siippansa kanssa.

Tuhansien lehtijuttujen lisäksi olen kirjoittanut kolme omaa kirjaa (kts. Jutut) sekä ollut monissa muissa eräalan kirjoissa mukana. Samoin filmihommat ovat työllistäneet ja useita filmejä on PanVisionin kanssa valmistunut ja lisää on koko ajan odotettavissa. Eikä siinä vielä kaikki, vaan onhan mies nähty televisiossa asiantuntijana useissa ohjelmissa.

Vuonna 2005 muutin kauas pohjoiseen asumaan Utsjoelle ja sillä tiellä olen vieläkin. Tenojoki on kuuluisa lohijoki ja kesän alussa alkaa minulla lohensoutu, joka loppuu vasta syksyllä. Sitten elämään tulee metsästys hirvijahdin merkeissä. Talven aikana minua ei näekään kuin pitemmillä suorilla, sillä kymmenet metsästys- ja kalastusmatkat ympäri maata ja maailmaa vievät miestä kauhealla vauhdilla eteenpäin. Kanadaa, Mauritiusta, Kuubaa, Afrikkaa monessa muodossa jne.